

ERDÉLYI GAZDA

ALTALANOS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG:

Kolozsvárt, belkőzép-utca 11 szám,
hová a lap szellemi részét illető küldemények czimzendők.
Kéziratok nem küldetnek vissza.
Előfizetési ára: egész évre 4 frt, félévre 2 frt.
Az erdélyi gazdasági egylet tagjai ingyen kapják.

KIADÓHIVATAL:

Kolozsvárt, belkőzép-utca 11. szám,
Íde küldendők a hirdetések, mindennemű mellékletek, előfizetések és hirdetési pénzek, valamint a reclamatiók.
Hirdetések a legolcsóbb árszabály szerint vétetnek fel.

TARTALOM.

Erdélyrészi tizenegyedik tenyészállatkiállítás.

Hivatalos rész.

Előleg nyújtás heremagra.
Heremag eladásának közvetítése.
Szarvasmarhák eladásának közvetítése lapunk által.
Váltó gazdaság. Sz. Szakáts Péter.
Aratástól — cséplésig. Nagy Kálmán
A „Hazánk” programja.
A vetések állása és a mezőgazdasági állapot.

Kormányintézkedés.

Az élő sertések szállítása Kőbányáról Németországba.

Rövid szakközlemények.

A permetezőzők bedugulása. — A szalma szecska felszívó képessége. — A fejős állatok által bevett gyógyszer hatása a tejre. — A takarmány készlet megmérése. — Magyar gulyabeli marha medősége. — Folyékony trágyázás zöldség kertjeinkben. — Az amerikai vörös here értéke.

Vegyesek.

Katonai lóvásár. — Katonai szükségletek biztosítása. — Drága zab és a katonai lovasság. — Állást keres. — Gazdatiszti állást keres. — Paraszt mintagazdaságok. — A szárazság által sújtott gazdák. — Kelet-India buzatermése — Németország tömeges marha eladása. — Oroszország termése. — Románia termése.

Piaczi értesítő.

Hivatalos rész.

Meghívás közgyűlésbe.

Az erdélyi gazdasági egylet állatkiállítási és állattenyésztési szakosztálya alapszabályszerű évi

rendes közgyűlését

Kolozsvárt, 1893. évi szeptember hó 2-án — szombaton — délelőtt 9 órakor fogja az erdélyi gazd. egylet helyiségében (belkőzép utca 11. sz. emelet) megtartani, melybe ezen szakosztály t. részjegy-tulajdonosai tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Jelentés a lefolyt évi működésről.
2. Jelentés a vagyon állapotáról és a múlt évi zárszámadás betérjesztése.
3. A jövő évre szóló költségvetés megállapítása.
4. Netáni indítványok tárgyalása.

Kelt az erdélyi gazdasági egylet állatkiállítási és állattenyésztési szakosztálya végrehajtó bizottságának Kolozsvárt 1893. évi április hó 22-én tartott üléséből.

Sz. Szakáts Péter, Gr. Bánffy György,
egyl. titkár. szakoszt. etnök.

Előleg nyújtás heremagra.

Most, hogy a heremag kötések ideje bekövetkezett és külföldi szenzálók bár jelentékeny árajánlataikkal a heremag termelő gazdákat meglepik és terményét lekötik; az erdélyi gazdasági egylet heremag tisztító raktára már most segítségére kíván jönni a gazdaközönségnek az által, hogy heremag termésére, a kívánat szerint, azonnal előleget ad.

Az előleg ujabban a magnak hagyott lóhere növény minden remélt és bevallott métermázsája után 25 (Huszonöt) forintban van megállapítva; a luczerna után ugyanilyen feltétel mellett 20 (Husz) forintban mázsként.

A mag ezen előleg nyújtása, után is a termelő tulajdona marad, de ezzel szem-

ben kötelezi magát, hogy aranka mentessé tisztítás végett okvetlenül beküldi az erdélyi gazdasági egylet heremag tisztító raktárába Kolozsvárra.

A mag beküldése alkalmával az előleg, kívánatra, kiegészítetik a mag készlet fele értékéig, melyet a tulajdonos a mag értékesítése után tartozik visszafizetni.

A magot saját maga a tulajdonos adhatja el, de ezzel a raktárt is megbizhatja.

Alkalma nyílik ez által minden termelőnek a legelőnyösebb áron értékesíthetni heremag terményét.

Megkeresések alatti ezimen Kolozsvárra belkőzép utca 11. sz. a. intézendők.

„Az Erdélyi Gazdasági Egylet heremag tisztító raktára.”

Heremag eladásának közvetítése.

Azon heremag termelőknél, a kik termésüket már most okvetlenül értékesíteni akarják, az eladást készséggel közvetíti, a lehető legjobb áron, az „Erdélyi Gazda” szerkesztősége.

Szarvasmarhák eladásának közvetítése lapunk által.

Múlt számunkban közölt föltételek mellett hazarészünk állattenyésztőinek eladó magyar fajta szarvasmarhái eladását lapunk szerkesztősége közvetíti és erre a bejelentéseket az irt adatok közlésével elfogadja.

Váltó gazdaság.

Lapunk folyó évi 14-ik számában közölt „A vetésforgó” című cikkünkben általánosságban tárgyaltuk az okszerűtlen és az okszerű gazdálkodást.

Kifejtettük az egyoldalú, valamint a községi kényszeren nyugvó három nyomásos gazdálkodás hátrányait és mondtuk, hogy ezen hátrányok elhárításának s a birtok megfelelő jövedelmezésének és ezen jövedelem biztosításának

**ERDÉLYRÉSZI TIZENEGYEDIK TENYÉSZ-
ÁLLATKIÁLLÍTÁS**

— használati lóvásárral és díjazással összekötve —
Kolozsvárt, 1893. augusztus hó 31., szeptember 1, 2 és
3-án a sétatéren

— a nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. miniszterium támogatásával —
rendezi

**AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
ÁLLATKIÁLLÍTÁSI ÉS ÁLLATTENYÉSZ-
TÉSI SZAKOSZTÁLYA.**

**6935 frank arany és 1735 forint,
és a használati lovak díjazására 2050
frk. összesen 6047 forint jutalomdíj van
kitűzve.**

Elsőrendű

műtrágyák.

Egeresi gipsz-, műtrágya- és vegyi termékek gyár (Kramer J.)

Ajánlja: párolt csontliszt, szuperfoszfát, Thomas salak, egeresi trágyafősz, chilisalétrom és egyéb különleges műtrágyatermékeit szavatolt tartalom mellett. — Talajelemzések díjmentesen eszközöltenek. — Mindennemű felvilágosítással és részletes árjegyzékkel szívesen szolgál a gyár központi irodája, Budapest, V. Dorottya-utca 9. sz. n. 10 (33—52) a hová a levelek és rendelések intézendők.

**Szuperfoszfát.
Párolt
csontliszt.**

egyetlen módja: a helyes elveken nyugvó vetés forgó, vagyis a váltó gazdaság, melyet ott, ahol ez még meg nem történt, igen természetesen, a birtok tagosításának kell megelőznie, mert szétosztott birtokon ez nem létesíthető.

Váltó gazdaság mellett a birtokot jobban kihasználhatjuk s annak jövedelmét jobban biztosíthatjuk az által, hogy a művelési növényeknek általunk termelni kívánt neveit mind beilleszthetjük gazdaságunk keretébe s ezek között be a mesterséges takarmány növényeket, az éveleket is s az állattenyésztésnek a szükséges tért biztosíthatjuk.

Mielőtt fejtegetésünkkel tovább haladnánk ide iktatjuk a hazarészünkben legelőnyösebb bevált vetésköröket és pedig a kolozsmonostori m. kir. gazdasági tanintézet- és az algyógyi földmives iskola gazdaságaiban alkalmazásban levőket:

A kolozsmonostori m. kir. gazd. tanintézet vetés forgói:

I. 9-es forgó.

1. Zöldugar*
2. Buza
3. Tengeri
4. Árpá lóherével
5. Vörös lóher
6. Vörös lóher. I. kaszálás takarmány,

II. magnak.

7. Tengeri fél trágyával
8. Rozs.
9. Zab.

II. 8-as forgó.

1. Zöld ugar*
2. Buza
3. Tengeri
4. Árpá lóher kaszálól
5. Vörös lóher kaszálól
6. Vörös lóher legelőül
7. " " legelőül
8. Rozs.

Az algyógyi m. kir. állami gróf Kun Kocsárd székesely földmives iskola vetésköröi:

I. Ötös forgó.

Táblák.

Évek	I.	II.	III.	IV.	V.
1892	Zabos bükköny*	Rozs	Here	Here	Tengeri
1893	Rozs	Here	Here	Tengeri	Zabos bükköny*
1894	Here	Here	Tengeri	Zabos bükköny*	Rozs
1895	Here	Tengeri	Zabos bükköny*	Rozs	Here
1896	Tengeri	Zabos bükköny*	Rozs	Here	Here
1897	Zabos bükköny*	Rozs	Here	Here	Tengeri
1898	Rozs	Here	Here	Tengeri	Zabos bükköny

és így tovább, mint az előbbi öt évben.

Átmeneti évek.

1892	Zabos bükköny*	Árpá herével	Here	Rozs	Tengeri
1893	Rozs	Here	Here	Tengeri	Zabos bükköny*
1894	Here	Here	Tengeri	Zabos bükköny*	Rozs

II. Hetes forgó.

Táblák.

Évek	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
1892	Zabos bükköny*	Buza	Tengeri	Árpá	Here	Here	Tengeri
1893	Buza	Tengeri	Árpá	Here	Here	Tengeri	Zabos bükköny*
1894	Tengeri	Árpá	Here	Here	Tengeri	Zabos bükköny*	Buza
1895	Árpá	Here	Here	Tengeri	Zabos bükköny*	Buza	Tengeri
1896	Here	Here	Tengeri	Zabos bükköny*	Buza	Tengeri	Árpá
1897	Here	Tengeri	Zabos bükköny*	Buza	Tengeri	Árpá	Here
1898	Tengeri	Zabos bükköny*	Buza	Tengeri	Árpá	Here	Here

Átmeneti évek.

1892	Zabos bükköny*	Buza	Tengeri	Árpá	Árpá, zab, vagy roz	Árpá, zab, vagy roz	Tengeri
1893	Buza	Tengeri	Árpá	Here	Árpá, zab, v. roz	Tengeri	Zabos bükköny*
1894	Tengeri	Árpá	Here	Here	Tengeri	Zabos bükköny	Buza

Az itt közölt vetés forgókból két tény tűnik ki:

Egyik, hogy ugyanazon növény nemcsak

*J Erős trágyázást jelent.

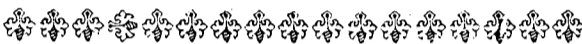
nem következik soha egymás után közvetlenül, hanem csak évek multával jön ismét abba a talajba, a mely talaj időközben trágyázva lett és időközben olyan növények termeltettek, a melyeknek tápanyag szükséglete más anyagokból telik, úgy hogy minden növény teljes mértékben megtalálja a tenyésztéséhez szükséges tápanyagokat és így az adott természeti viszonyokhoz képest a legnagyobb termést és jövedelmet adhatja.

A másik pedig, a mi nagyon szembe kell, hogy tűnjék az, hogy a takarmány termelés nem csak, hogy nem alárendelt, hanem, a művelt területnek 33 egész 50^{0/100}-át foglalja el, mely a — kinált hazarészünk viszonyai közt — fölötté jövedelmező állattenyésztésnek képezi biztos alapját, és az egész gazdaság jövedelmezőségének biztosítékát.

Az okszerűen üzött állattenyésztés ugyanis jövedelmezőbb, mintha a fületetett takarmány helyén piaci növényeket termeltünk volna s a mellett a termő erő visszapótlására bőven szolgáltatott trágya biztosítja földjeinknek magas termés hozamait.

Egy más alkalommal jövedelmi adatokat fogunk közölni.

Sz. Szakáts Péter.

Aratástól — cséplésig.

II.

Egy pár szóval megemlékezhetünk még a kazal fenék alakjáról is. Nagyon hosszú keskeny kazal nem czélzerű rakni. Minél inkább megközelíti az egyenoldalu négyszög alakot, annál több kéve fér bele, annál kevesebb helyet foglal el és annál kevesebb munkával jár a rakása, mert egyenlő köbtartalom mellett, minél közelebb áll a kazal idoma a koczkhöz, annál kisebb felület a legtöbb munkát és gondot igénybe vevő kazal fal felülete. De a különbség a munka megtakarítás tekintetében, mely a keskeny hosszú és rövid széles, de ugyananyit magában foglaló kazal között elérhető, a cséplésnél tűnik ki. A cséplőgép a kazal egyik sarkához lesz állítva, illetve rendesen két kazal közé. Azonban állítjuk bármely pontjához is a kazalnak, az egyenoldalu négyszög az az idom, melynek bármely választott pontjához a többiek legközelebb fekszenek. Míg egy nagyon hosszú kazalnál sok munkát vesz igénybe a kévét egyik végétől a másik végénél dolgozó cséplőgéphez hordani. A kazal magasságának méreténél legjobban, ha nem megyünk tulságig. Az előbbi megjegyzésben, hogy a kazal alakja legjobban, minél inkább megközelíti a koczkat, benne foglaltatik a magasságának mérete is. Azért fejezem ki így magam, minél inkább megközelíti, és nem mondok ki egyenesen, hogy koczka a legjobban, mert legtöbb esetben nem lesz czélzerű a teljes koczka alak. Ha nagy a kazalunk minden irányban egyenlő méretekben rakni nem lesz czélirányos. A nagyon magas kazal rakása sok munka veszteséggel jár. Pedig sok gazdának büszkesége a torony magas kazal. Csak egy esetben van értelme, mint a nagyvárosokban a sok emelettel bíró épületeknek, ha nem rendelkezünk elég helylyel.

Ha azonban elég helyünk van, nincs semmi czélja az ily nagyon magas kazaloknak és az a munka többlet, mely a kévéknek ily magasságba való fárólásos felrakása által okozva lesz, teljesen kárba vészett és legkevésbé sem indokolt. Sőt, ha nagyon körültekintők vagyunk, a magas kazal a cséplőgépre nézve is káros befolyással van. Nagyon magasról dobálva a kévét a cséplőgép, folytonos és meglehetősen nagy rázkódásnak teszszük ki a gépet, mi semmi esetre sem válik a gép hasznára s ha nem is szembeszökő a romlás, de azért el nem tagadható.

A kazal fenék kimérésénél és előkészítésénél kell gondoskodnunk a kazlak czélzerű elrendezéséről is. Oly módon, hogy cséplés alkalmával, a gépből kirázott szalma, törek és polyva a legrövidebb uton állandó helyükre vihetők legyenek. Ez a legrövidebb ut olyan legyen, hogy a munkások egymást és a cséplés folyamatát ne

zavarják, továbbá a kicséplélt szem mázsálása, elszállításra akadálytalanul megtörténhessen. A legtöbb figyelmünk pedig arra kell irányuljon, hogy olyan elrendezést adjunk kazalainknak, mely által elcséplésük alkalmával a cséplőgép helyváltoztatása és felállítása, minél kevesebbszer történjék. Erre általános mintát adni nem lehet. Kinek-kinek a maga helyi viszonyai mérvadók és egy kis előrelátás és találékonysággal könnyen a legczélyszerűbben rendezheti el.

Azon kérdésre, hogy ha egy faj gabonánkból sok van, mi czélyszerűbb több apróbb kazlat rakni vagy kevesebb és nagyobbakat, az előbbi szempontokat szem előtt tartva, könnyen feleletet nyerünk. A több és apróbb kazal rakása sokkal több munkába kerül. Ha össze hasonlítunk két kisebb kazlat, ugyananyi tartalommal bíró nagyobb kazallal, azt látjuk, hogy a fal felülete a két kisebbnek együtt majdnem kétszer akkora, mint a nagyé. A gondos fal készítés, koszoru és tetőrakás a két kisebb kazal rakásánál sokkal több munkát igényel. Pedig semmi sem oly drága, semmi sem drágítja annyira a termelést, mint a kézi munka erő. Kézi munka erőben nyerni a legnagyobb takarékoság. Ezenkívül a sok apró kazal sok helyet is foglal; de a cséplőgép állítása is gyakorivá válik. Efelé ellentétben a kazal nagyságával tulságba menni sem tanácsos. Hogy meddig tart a helyes mérték, minden gazdának meg fogja mondani a gyakorlati érzéke.

A hordás megkezdésénél említettük, hogy maga a hordás leginkább az igás erő menyiségétől van függővé téve. Természetes, hogy minden gazda igyekszik minél előbb betakarítani gabonáját szántóföldjéről, mert a míg keresztben van kiteve az időjárás szeszélyének nem mondhatja egészen magáénak. De gyakran gazdáink túl óvatosak, igen sokáig hagyják gabonáikat keresztben állani, félve ne hogy a kazalban megfűledjen vagy kicsirázzék. Siettetjük a behordást, ha kazalainkat szelelő kéményekkel ellátva készíjük. Erre némely évben maga az időjárás is kényszerít, nem tévedek, ha az idéni évet is ilyenek mondom. De tekintetben a buza, sörárpa és némileg a zab is olyan gabona fajaink, melyeket jobb előbb hordani be, mint sokáig keresztben hagyni. Száraz időjárás mellett gyorsan szikkad minden keresztünk, de borus, nedves időjárás alkalmával, mihelyt a kicsirázás veszélyétől nem tarthatunk, kezdjük meg a hordást azonnal és segítsünk magunkon az által, hogy szelelőket csinálunk kazalunkon, mi könnyen és kevés munkával kivihető. A buza szép piros érését a kazalban nyeri legszebben; a sörárpát eső ellen keresztben nem védjük meg, igaz, hogy a kazalban a legkisebb fűlés megtartítja, csak akkor hordhatjuk, ha ettől nem félünk; a zabnál ha nagyon kiszáradt sok a magparálás, és főképp a zab van a legkevesebb veszélynek kitéve, ha nem elég szikkadt is a hordás alkalmával.

Nagy Kálmán.

A „Hazánk“ programmja

Már megemlékeztünk arról az új irodalmi vállalatról, mely az országos gazdasági, erdészeti és mérnök-egyesületek több tagjának kezdeményezésére 300.000 frt alaptőkével alakult.

Az új vállalat főczélja egy nagy politikai napilap létesítése, mely a földbirtok, a vidéki népesség és a technikai körök érdekeit hivatott védeni és elősegíteni. Az új lap, mely 1894-iki évi január hó 1-én indul meg, kiadta programját, melynek hátterében hatalmas érdekkörök állanak. Megenalítve, hogy ezen új vállalat politikai meggyőződésénél fogva az 1867-iki alapon áll, nem részletezve a programjában kifejtett általános politikai részt, itt közöljük programjából a közgazdaságát.

„A ma már nagygyá fejtett, de a politikai harcokban elmerült magyar napi sajtóban, organumot teremtünk, mely a földbirtoknak, a vidéki gazda és kisiparos népességnek s a magyar intelligens középosztálynak, a szakkörök, a műszaki

kar és az erdőzetnek képviselje elhanyagolt érdekeit.

Ezért első sorban küzdünk helyes gazdasági politikáért.

Kívánunk gazdasági politikát, mely a nemzet összes lakosságának, első sorban pedig a kis embereknek anyagi boldogulását tüzi ki célul.

Kívánjuk a becsületes munka, az egyén érvényre jutását és szorgalmának jutalmát.

Törekedni fogunk a jogosulatlan kartellek és ringek s egyes érdekcsoportok gazdasági monopoliájának megszüntetésére.

Támogatunk minden szövetkezeti, a társadalom önerejéből, a kis erők összesítése által létrejött vállalatot.

Kívánjuk a munkásügy rendezését, s a munkásosztály jogosult érdekeinek kielégítését, ezzel együtt a gazdasági és házi cselédek ügyének megfelelőbb rendezését.

Sürgőnk hathatós szociális intézkedéseket a kivándorlás megszüntetésére; s a munkás, közvetítés, telepítés, szervezését.

Kívánjuk a honosítási törvény reformját, a bevándorlási ügy szabályozását.

Követeljük az összes állampolgárok aránylagos és igazságos megadóztatását, s ebből kifolyólag olyan adóreformokat, melyek a nagy mozgókét is kényserítik arányosan hozzájárulni az állam terhehez, az adónyilvántartás, behajtás egyszerűvé és méltányossá tételét.

Komolyan kívánunk foglalkozni azzal, hogy a progressív adó behozatala mily mértékben befolyásolná állami pénzügyeinket, gazdasági és társadalmi fejlődésünket.

Sürgőnk a takarékgügy, ezzel kapcsolatosan a mezőgazdasági- és ipari hitel szervezését.

Kívánjuk a biztosításügy reformját, ide értve az élet-, a tűz-, a jég- és az állatbiztosítást.

A szervezést a kölcsönösség elvén társadalmilag óhajtjuk.

Kívánunk olyan kereskedelmi, ipar- és közlekedési politikát, a mely első sorban a hazai termelést és fogyasztást védelmezi és emeli.

Mellőzni kívánjuk a felesleges közvetítést.

Óhajtunk oly törvényhozásilag életrehozott és megerősített társadalmi szervezeteket, melyek a fogyasztót a termelővel közvetlen összeköttetésbe hozzák.

Követeljük a börzének az általános gazdasági érdekeknek megfelelő ellenőrzését, újjászervezését és megadóztatását.

Kívánjuk a kis ipar nagyobb mérvű támogatását az ipartörvénynek ily értelmű módosítását.

A magyar nemzet alapjait az őstermelésben tudjuk, állami függetlenségünk egyik legfőbb biztosítékát a magyar földbirtokos osztály és földmivelő népben ismerjük.

Ezért kívánunk helyes földmivelési politikát, a nagy-, közép- és kisbirtok helyes megoszlására irányuló intézkedéseket, a földbirtok művelési eszközeinek lefoglalhatlanságát, terheinek könnyítését.

A kötött birtokok helyes kezelését.

Kívánunk megfelelő agrár törvényhozást, a mezőgazdaságról szóló törvény megalkotását, a birtokviszonyok, a telekkönyv és tagosítási ügyek gyors és végleges rendezését.

Követeljük a gazdatiszti ügy szabályozását.

Törekedni fogunk a munkaadó és munkása közötti viszony s a bérleti ügyek rendezésére.

Nagy súlyt helyezünk a szakértelem megadására hivatott intézetekre.

Mindenben pedig az igazságot keressük, és annak állunk bármily érdekekkel szemben védelmére.

Ezért nem csatlakozunk sem a kormány, sem az ellenzéki pártok egyikéhez sem; fentartva meggyőződésünk független nyilvánítását mindegyikkel szemben.

Üldözni fogjuk a léha kapaszkodást, az üres, dilettáns, nagyhangu szerepléseket s a protekció szülőit.

A vetések állása és a mezőgazdasági állapot.

A lefolyt két hét folyamán is gyakran volt kedvezőtlen zivataros, esős időjárás, miáltal az aratás, főleg pedig a behordás rendkívül akadályozva lett. Az ország több részében pisztított viharok, nagy záporok és jégesők, jelentékeny kárt okoztak, a kepékben is; néhol a mag nemcsak színét vesztette, hanem csirázásnak is indult. A gabonában tehát az utóbbi rossz időjárás, helyenkint jelentékeny veszteséget idézett elő s különösen nagy a kár a zabban és árpában. A buza minősége is szenvedett, ugyszintén a rozsa is. A gyakori esőzés a kapásnövények és legelők, valamint a sarjufüvek fejlődését részben előmozdította.

Buza. Az erdélyi vármegyékben az aratás a vidék legnagyobb részében már folyamatban van, sőt egyes helyeken befejezve, már be is takarítottatott. Az aratás előtt bekövetkezett hirtelen forróság és aratás alatt ezt felváltó záporok a buza minőségére nézve helyenkint rossz befolyással voltak, a mennyiben szeme töpörödött, szalmája pedig rozsdás lett; de másutt ismét annyira javult, hogy a kár majdnem kiegyenlítődött. Próbacséplések még nem történtek.

Rozs. Az utóbbi napokban a nagy hőség alatt záporok voltak, melyek egyrészt az aratási munkálatokat zavarták, másrészt károkat is okoztak, különösen Kis-Küküllő- és részben Szeben, Torda-Aranyos és Udvarhely vármegyékben, hol a szem kissé megszorult. Általában szeme teljesen kifejtett és igen szép színű.

Árpa. Részben aratják, részben már le is aratták, míg másutt még éres alatt van. A várható eredmény mennyiségre kevesebb lesz a múlt évinél, de minősége átlagban jó.

Zab, most érik, jövő héten kezdik aratni, helyenkint levei rozsdásak, itt-ott apró maradt és gazos, hozama a múlt évit jóval felül fogja mulni.

Köles és tatárka többnyire gyenge, mivel az eső annak idején elmaradt.

Tergeri a lefolyt 2 hét alatt volt nagy melegek károsan hatottak rá. Esőt kíván, e miatt csövedezése is többnyire gyenge.

Hüvelyesek és kerti vetemények, elég jól áll, azonban az eső már kívánatos lenne rá.

Kender és len egyes helyek kivételével igen jól áll, itt-ott sinyl az esőt; helyenkint már nyüvik is.

A dohány kifogástalan, azonban már esőt kíván.

A takarmányrépa jónak ígérkezik. Esőt kíván.

Burgonyát korait már több helyen jó eredménnyel szedik; a későbbi most virágzik, jó termést fog adni, azonban esőhiány miatt lassan halad.

Mesterséges takarmányfélék Az időjárás majd egészen az első kaszálásig nagyon kedvezőtlen volt a takarmányneműekre; különösen az áprilisi nagy szárazság és a május elején volt havazás és hűvös szelek nagyon ártottak; s csak a május hó második negyedében bekövetkezett meleg; csendes esőkre kezdtek javulni, úgy, hogy a partokon és völgyekben levők jó termésre nyújtottak kilátást. Azonban a júniusban hozsantartott nagy esőktől a folyók és patakok annyira megáradtak, hogy azok a partok mentén nagy területeket elöntöttek s beiszapoltak; — a völgyekben levőket pedig az összegyűlemlett esővizek pusztították, míg másutt — a hol már kaszálták — minden áztak, — a további kaszálást be kellett szüntetni, miáltal megint a növényzet nagyon elvékonyult s így az első kaszálás egészben véve csak gyengén fizetett; sőt, minthogy a legelők is nagyon későn voltak használhatók, több helyről — mint az annak idején jelezve volt — takarmányhiányról is panaszkodtak. A második kaszálás Alsó-Fehér-, Brassó-, Szolnok-Doboka és részben Fogaras-, Hunyad-, Kis-Küküllő-, Maros-Torda vármegyében igen jó termést adott, illetve ad; s ezen megyékben a sarjuteremés is jól ígérkezik, de a legelők a vármegyékben többnyire gyengék. Csik vármegyében a száraz és forró

időtől elsatnyult, kevés lesz; Háromszékben sarju és zabszalmára alig van kilátás; here és luczerna közepes lett; bükköny azonban elég jól fizetett. Beszterce-Naszódban a második kaszálás az első fölülmulta; Kolozsban egészen véve gyengén termett; Szebenben a bükköny több helyen csak féltermést adott, csalamádé elaszott; lóhere lábón szárad, sarju alig lesz; Torda-Aranyosban gyengén fizetett, de a sarju jól ígérkezik; Udvarhely vármegyében csak közepesen termett, sarju kevés várható; az eső már nagyon kívánatos lenne.

Rét és legelő. Széna a mesterséges takarmánynál valamivel több lett, mivel az erdei füvek jobban fejlődtek; jó sarjuteremésre azonban itt is csak egyes helyeken van kilátás. Legelők nagyjára gyengék, esőt kívánnak; hol esőt kapnak, javulnak.

Gyümölcs termés a lefolyt 14 nap alatt is csökkent, mivel a nagy forróságtól sok lehullott. Egészben véve kevés lesz.

A szőlő permetezés beveződött s a permetezett helyeken elég jól áll, míg másutt kisebb-nagyobb mérvben gyengébben ígérkezik.

Kormányintézkedés.

A berlini cs. és kir. osztrák-magyar nagykövetségnek f. é. augusztus hó 1-én kelt távirati értesítése szerint, a német kormány megengedte, hogy az élő sertések Kőbányáról az 1892. évi V. t.-cz.-ben foglalt német állategészségügyi egyezményben és az ennek végrehajtása iránt 1893. évi február hó 3-án 6.241. sz. a. kiadott rendeletben előirt feltételek megtartása mellett Németországba f. évi augusztus hó 7-től kezdve levágás céljából ismét bevitethessenek. Erről a közönséget tudomásvétele és jelen leiratnak minél kiterjedtebb módon leendő közhirrre tétele végett értesitem. Budapesten, 1893. augusztus hó 1-én. A minister helyett: Miklós Ódön, s. k. államtitkár.

Rövid szakközlemények.

— A permetezők bedugulása. Azon gyakran előforduló kellemetlen eset, hogy a permetezőnk munka közben bedugul, a permetező folyadék rozsa készítés módjától ered. A meszerégálicz permetező folyadék készítésénél, gyakran nem rendelkezünk tiszta homoknélküli mésszel, ha pedig homokos mésszel dolgozunk gyakran fog permetezőnk bedugulni. Ezért a folyadék készítésénél előbb a meszet egy dézsában oldjuk fel, engedjük az így kivált homokot leülepedni, akkor a mésztejet vigyázva öntsük le és ezt használjuk a régálicz keverésére. Az így készített permetező folyadék soha sem dugja el permetezőnket.

— A szalma szeccska felszivó képessége. A königsbergi egyetem gazd. élettani laboratoriumának közleményében egy czikk jelent meg D'Marek G.-tól a rövidre vágott szalma nagy előnyéről, mint almomnak, szemben a hosszú szalasz szalmával. A rövid szalmát használva alomul; a szalasz szalma helyett 35% alom anyagot takarítunk meg. Meghatározott szalma-félekből 100 grammot hosszú szalákat és 100 grammot 10 cm.-nyi darabokra szeccskázottat vízbe tettek. A rövidre vágott 5—20%-kal több vizet szitt magába. Ezen számok a gazdasági megtakarításra következő jelentőséggel bírnak: a) Minden másodnap kicseréljük istállóinkban az almot. Ebben az esetben a megtakarítás az őszi buza szalmánál 2.9%, a tavaszi buza szalmánál 1.2%, a rozsa szalmánál 1.2—12.8%. b) Ha a szalma addig marad az istállóban míg teljesen átmedvededik, vagy pedig trágya gödörbe jut és ott öntötetik míg teljesen át van ivodva, akkor a megtakarítás a buza szalmánál 1.2—2.4%, a rozsa szalmánál 2.9—18.6%.

— A fejős állatok által bevett gyógyszerek hatása a tejre. Dr. Hesz tett újabban erre

vonatkozó, beható kísérleteket. A kísérletekre normális teheneket és ellenőrzésül kecskéket használt. Ezeknek az állatoknak következő gyógyszerüket adott be: 400 gr. és külön 1400 gr. édes kőményt, 700 gr. áizist 7-7 liter vízben, továbbá 700 gr. kőményből 700 gr. boroka magból és 210 gr. kalmus gyökérből külön-külön 7 liter főzetet készített; ezeket más-más állatoknak napi 3-szori adagolásban adta be. Végül 280 gr. kalmusz gyökeret 210 gr. konyhasóval keverve 40 grammos adagokban adott be. A kísérletek eredménye szerint a nevezett gyógyszerek a tej mennyiségére és minőségére jelentékeny hatást nem gyakorolnak. Egyedül az édes kőményt lehetett a tejben kimutatni, ámbar azt sem oly mértékben, hogy ez által a tej összetétele lényeges változást szenvedett volna.

— A takarmány készlet megmérése. Gyakran jó a gazda azon helyzetbe, hogy tudnia kell pontosabban, mint a szokásos szembecslés útján felmérni szokott takarmány készletét. Legcélszerűbben ezt úgy ejtheti meg, ha a takarmány készletének köbtartalmát számítja ki. A mit könnyen megtehet, akár kazal, boglya vagy takarmány színben van elhelyezve a szálás takarmány. A köbtartalomtól megközelítő pontossággal kiszámíthatja a készlet súlyát. Minden gazdasági naptárban benne van, hogy a különféle takarmányok köbméterek szerint milyen súlylyal bírnak. Így pl. 1m³ jó minőségű széna sulya 80—90 kl., közepes széna 65—85 kg. nyom. Mivel mint látszik meglehetősen nagy határok között mozog az egyes takarmány-félék térfogati sulya. Legcélszerűbb, ha nem önkényileg határozza meg a takarmány egységsúlyát vagy átlagszámokból számít, hanem tényleg megmér egy köbmétert a kiszámítandó takarmányból.

— Magyar gulyabeli marha medősége. Általánosan ismert dolog, hogy a magyar gulyabeli marha — a sanyaru életmód s a rossz tartás is hozzá járulván — lassabban fejlődik, mint a nyugati szárvasmarha; rendezen 4—5-ik évben kerül bika alá. Sok uradalomban azonban már intensívebben kezdik takarmányozni a magyar marhát s igen sok helyen télen már olaj pogácsa félével is etetik; mindazonáltal most is csak 4—5 éves korában eresztik bika alá. Magától értetődik, hogy jobb, intensívebb tartás mellett a nemi élet is korábban és vehemensebbül nyilatkozik, s ha ilyenkor nem eléggittek ki, a marha rendez életműködése megzavartatik. Ennek tulajdonítható azon tapasztalati tény, hogy az intensíve takarmányozott marhánál, ha azok csupán chablon szerint, épügy csak 4—5 éves korukban vétetnek fel a tenyésztő állatok közé, mint a silányul tartott üszök, oly jelentékeny a meddőség s a különböző betegségekre való hajlam. Ebből mindenki levonhatja a következtetést! Ez alkalommal nem lesz érdektelen azon, több gazda társam által is megfigyelt tényre felhívni a tenyésztők figyelmét, hogy a tökmag pogácsa határozottan csökkenti a tenyész bikák potenciáját. Hogy az üszöknél és teheneknél — a már említett okon kívül — nem bír-e a tökmag pogácsa is befolyással a meddőségre, érdemes lenne kísérletek által konstatálni? (Földm. ért.)

— Folyékony trágyázás zöltség kertjeinkben. Azaz előny a mit zöltségféléinknél elérhetünk a folyékony trágyázás által nem lesz eléggé kihasználva, habár ez által a hozam nagyon emelve lesz; kivált a káposzta-félék hálálják meg. Természetes, ha állati hig ürüléket használunk trágyául, azt friss állapotban nem tehetjük, előbb erjedésen kell keresztül mennie. Legcélszerűbb nedves időjárás alkalmával trágyázni, előbb 2—3-szor annyi vízzel felhígítva a trágya levet. Egy nyáron többször is trágyázhatunk. Trágyát helyett chilisalétrum oldatot is használhatunk, egy négyszög méterre 60 grammot számítva.

— Az amerikai vörös here értéke. Egy ausztriai gazda tollából olvassuk, a viener landw. zeitungban, hogy érték tekintetében jóval hátrább áll az amerikai vörös here, mint a miénk. Kisebb, gyöngébb levelei sokkal keskenyebbek, ha valamivel hosszabbak is. Továbbá levei, szára sokkal szőrösebbek, a mi nagy hátrányára van,

ez által a nedvesség inkább sajátja, bajasabban szárad vagyis a levelek megfeketülése és penészedése sokkal könnyebben történik. A lisztharmat sokkal hamarabb támadja meg, mivel a gomba betegség csirái a szőrös leveleken sokkal könnyebben megragadhatnak, mint a sima leveleken. A lisztharmat által meglepő takarmány gyakran okozója a marhák felfuvodásának, miért az ily here legeltetése nagy elővigyázattal kell történnie. Szőrös leveleinél fogva az állatok is kevésbé szívesen eszik. Nagy hátránya, hogy télen könnyen kifagy; sarjadzó képessége kicsi, hamar hullatja leveleit és lesz koréva. Végül legnagyobb hátránya kisebb hozama. Kísérletek által lett megállapítva, hogy hektáron-ként az első kaszálásnál 10 q szénával kevesebbet ad mint a mi vörös herénk, a második kaszálásnál 9 q, összesen kerek számban 20 q-val. És ha csak 5 firtba számítjuk q-ját, $20 \times 5 = 100$ firt a különbség ha-ronként. De leginkább fogjalapunk olvasóit az alábbi érdekelni, melyből sok tanulságot és tájékozottságot nyerhetnek; azért szószerint idézzük:

„A heremagnak termése az idén rendkívül kedvezőtlen lesz, (tudniillik külföldön) miért elegendő jogosan már most nem felesleges a figyelmeztetés, hogy jövőre a heremagnak vásárlásánál nagyon elővigyázatok legyünk. Piacunkra sok amerikai mag fog jönni, mivel a belföldi nem fog elég lenni. Csélszerű leendő az idej heremag terméséről hivatalos statisztikát állítson össze maga az állam, mint más állam is teszi és direkt az állam vásárolja meg a szükségletet előzetes megvizsgálás után. Csak ily módon lehetséges, hogy azok a gazdák, kiknek a tartós szárazság folytán úgy a régi, mint az idej herrésük tönkre ment, további értékeny károsodástól megóvassanak.”

Jó lesz, ha erdélyi gazdáink, a kedvező helyzetet felhasználják és most a szép kilátásukhoz képest olcsó árakon nem vesztegetik el heremag termésüket.

Vegyes közlemények.

— Katonai lóvásár. A csász. és kir. közös hadügyminisztérium hozzájárulásával ezenel közhírré tételik, miszerint a hadsereg lószükségletének fedezése végett a Királyhágon tuli vármegyék területén Szolnok-Doboka vármegyében Deesen f. évi szeptember hó 11-én, Torda-Aranyos vármegyében Gyéresen f. évi szeptember hó 12-én, Maros-Aorda vármegyében Maros-Vásárhelyen f. é. szept. 14-én, Nagy-Küküllő vármegyében Köhalmomban f. é. szeptember 16-án, Háromszék vármegyében Seps-Szent-Györgyön f. é. szept. 18-án, Brassó vármegyében Brassóban folyó évi szeptember 20-án, Szeben vármegyében Nagy-Szebenben f. é. szeptember hó 22-én katonai lóvásár fog tartatni. Ezen vásárlásra egy kiküldött katonai bizottság fog megjelenni, mely az elővezetett lovak közül meg fogja vásárolni mindazokat, melyek katonai czélokra alkalmasnak és arra nézve megfelelőknek fognak lálni. Miután a főczél az, hogy a hadsereg részére minden közvetítés nélkül egyenesen a tenyésztőktől vétessenek meg a lovak, annál fogva figyelmeztetnek a tenyésztők, hogy teljes bizalommal vezessék elő katonai czélokra alkalmas eladó lovaikat és tuzott árak követelése által a megvételt lehetlenné ne tegyék, miután mindenesetre jobb árakat kaphatnak ezen közvetlen eladás által, mint az esetben ha lovaikat közvetítő útján juttatják a hadsereghez. Alkalmas minden szilárd testalkatu, jó mozgást és kitartást ígéro tulságos használat által még meg nem rontott s a katonai használatot gátló hibával nem bíró 4—egész 7 éves és legalább 158 centiméter magas ló. A 7 évet már meghaladt lovak semmi esetre sem vétetnek meg, valamint a 158 centiméteren (vagy 15 markon) alóli lovak közül csupán kivételképen vétetnek meg egyes olyan példányok, melyek kiváló jó testalkatuak és kitünő vérrel bírnak. Ez alkalommal $3\frac{1}{2}$ évet betöltött csikók is fognak vásároltatni, azonban csupán egyes olyan példányok, melyek kiváló jó alka-

tuknál és nemes származásuknál fova a katonai csikó telepekben való felnevelésre alkalmasnak látszanak. Figyelmeztetnek tehát a tenyésztők, miszerint $3\frac{1}{2}$ évnél fiatalabb vagy nem legkitünőbb minőségű csikóik elővezetése által csak felesleges fáradságot és költséget okoznának maguknak. A megvételt lovak azonnal a helyszínén át vétetnek és készpénzben kifizettetnek. Az elővezetés helye, a város-illetőleg községhezán tudható meg.

— Katonai szükségletek biztosítása. Az 1893. évi idényre szükséglenő termény és anyagjárndóságai cikkek biztosítása czéljából tartandó árlejtési tárgyalásokra vonatkozó hirdetéseiket és feltételeiket az erdélyi gazdasági egyesület titkári irodájába újabban az alább közölt parancsnokságok küldötték meg. Melyeket az érdeklődők ott betekinthetik. A m. kir. VI. kolozsvári honvéd kerületi parancsnokság. A folyó évi őszi gyakorlatok alatt felmerülő termény és anyag járndóságai cikkekről A biztosítási tárgyalás 1893. augusztus hó 16-án Kolozsvárt történik. Községek és termelők ajánlatai egyenlő árak mellett más ajánlkozokéval szemben előnyvel bírnak. M. kir. vásárhelyi 9. honvéd-huszár ezred parancsnoksága a segesvári II. osztály részére. A tárgyalás Marosvásárhelyt aug. 21-én d. e. 10 órakor fog megtartatni. Gyulafehérvári biztosítási bizottság. A kolozsvári állomás részére igényelt szükségletek biztosítására. Tárgyalás Gyulafehérvárt augusztus 14-én, dé'előtt 10 órakor tartatik.

— Drága zab és a katonai lovasság. A közös hadügyminisztérium elhatározta, hogy az es-ethen, ha zab ára emelkedik, akkor a hadsereg lóállományának takarmányozásában azon változtatást hozná be, hogy csak kétharmadrészben kapnak a lovak zabot és egyharmadrészben kukoriczát.

— Állást keres egy gazdasági tanítézetet végzett gazdász, ki gépkezelői oklevéllel is bír, katonai kötelezettségének eleget tett. Képzettségének megfelelő állást kész azonnal elfoglalni. Bővebb felvilágosítást lapunk szerkesztősége készségrrel nyújt.

— Gazdatiszti állást keres egy elméleti képzettségű és több évi gyakorlattal bíró egyén. Tudakozódní lehet lapunk szerkesztőségénél.

— Paraszt mintagazdaságok. A földmivelésügyi miniszter májusban leiratot intézett Háromszék vármegyé gazdaközönységéhez, melyben rámutat az ugynevezett mintagazdaságok felállításának előnyeire, utat jelölt és adatokat bocsátott a gazdaközönység rendelkezésére, kilátásba helyezvén egyuttal azt is, hogy — ha a mintagazdaságok létesítésére vállalkozók akadnak — kész ezeket a gazdaságokat évi állami segélyben részesíteni. E felhívásra Háromszék vármegyé gazdasági bizottsága felirt a földmivelésügyi miniszterhez, közölve, hogy az ajánlott parasztmintagazdaságok tervét magáévá tette és Szent-Ivánon, Karatán, Besenyőn és Angyaloson tényleg létesített is ilyen gazdaságot, még pedig egyelőre vállalkozóknak kiadott hat évi időtartamra. Ezek a mintagazdaságok főként burgonyára, takarmányra, cukorrépára, továbbá esetleg meghonosítható ipari növényzetre, valamint haszonmarha tenyésztesére terjednek ki, különös tekintettel arra, hogy az egyes gazdaságok vidéke minő gazdasági ág kimivelésére szorul. A földmivelésügyi miniszter erre leiratot intézett Háromszék vármegyé gazdasági bizottságához, melyben 300 forint évi állami segélyt biztosított a mintagazdaságoknak, hamsulyozva, hogy a bizottság puhatolja ki, hogyan válnak be a mintagazdaságok, hogy vélekedik felőlük és hogy fogadja azokat a köznépi és minő eredményeket várhatni tőlük.

— A szárazság által sújtott gazdák támogatására Franciaországban az ottani képviselőház megszavazta a kért öt millio hitelt.

— Kelet-India buza-termése végleges eredmények szerint 71.49.000 tonnára becsültetik; tavaly 5.535.500 tonna termett. A kelet-indiai kikötőből kivittek a folyó héten 44.000 quarter buzát, a mult héten 83.000 quarter; legnagyobb részét Angliába.

Németország tömeges marha eladása. A német gazdasági egyesület igazgatósága köriratot intézett a tartományi egyletekhez és tenyésztő szövetkezetekhez, melyben felhívja a szarvasmarha tenyésztőket, kik kényszerülve vannak állataikat eladni, forduljanak ajánlataikkal az egyesülethez.

Oroszország termése. A szent-pétervári főkonzul jelentése szerint, az őszi rozs jó termést ígér, csak a központi és keleti kormányzóságokban gyengébb helyenkint. őszi buza sokat szenvedett, részben kipusztult; sok helyütt tavaszival kellett pótolni, ujabban jelentékenyen javult; több helyütt teljesen kielégítő és jó Tavasz kalászosok a későn eszközölt vetés s a hideg tavasz következtében növelésükben elmaradtak.

Románia termése. A bukaresti főkonzul jelenti, hogy az elmúlt héten derült, meleg idő járt, mely a búzára, rozsra és árpára kedvezően hatott. Árpa és rozs learatva, buza még kasza alatt van. A termés a próbcseplések szerint minőségre, színre és súlyra nézve teljesen kielégítő, s ha az idő továbbra is kedvező, a jobb minőség a mennyiségben mutatkozó hiányt némileg kárpótolni fogja.

Piaczi értesítő.

Budapesti áru és értéktözse. Gyenes és Balog cég jelentése az „Erdélyi Gazda” részére. 1893 aug. 11.

Gabonaüzlet. Az időjárás hazánkban a lefolyt hét elején csak részben volt kedvező a mennyiben az ország több vidékén esett az eső, hátráltatva a cséplési munkálakat, kis mértékben a szem minőségének is ártott.

Buza. Az üzlet a hét elején lanya ha volt, mivel malmaink csak a legszükségesebb bevásárlására szorítottak és a külföld is igen tartózkodó, úgy, hogy daczára hanyatlott árainknak, nagyobb kivétel nem történt.

Rozs. Ezen cikkben a hét lefolyása alatt csekély mérvű üzlet fejlődött. A forgalom mintegy 6-8000 mm-ra tehető, eleinte lanya ha, később kissé javult üzletmenettel.

Árpa. Meglehetősen élénk forgalmat mutat fel, takarmány árjában ép úgy, mint a jobb minőségűben. Takarmány árjáért Bpestre szállítva 6-6.20 érhető el, kötetlen tiszavidéki állomásokon jobb minőségű fehér árpa 6 1/4-7 frt-ig, továbbá pestvidéki 6 1/4-6 1/2 frt-ig, jobb minőség 6 1/2-7 frt-ig.

Tengeri. Prompt árban csekély a forgalom és Kőbánya szállításra 4.90 nyerez. A nagyobb szükségletet átvett szokvány áru f-dezik.

Zab. A forgalom mintegy 4-5000 mm-ra tehető

lanyhuló árakon; a hét végén azonban javulás állott be és mintegy 5 krnyi emelkedést láttunk.

Káposztarepcze. Effektiv. Több kis tétel jön a piacra, melyek azonban többnyire gyenge minőségűek. Az üzlet nem élénkült meg ezen cikkben. 15-15.60-ig jegezettek Budapestre szállítva.

Havárüzület. A hét elején lanya ha, kedvetlen és folyton csökkenő irányzat volt, mivel a terméseredményekről naponként kedvezőbb hírek érkeztek és a külföld sem szolgált anyagot a javulásra. Csak a hét végén vált kedvezőbbé a helyzet, midőn a csekély hozatalokat látták és midőn malmaink is jobb vételkedvet tanusítottak.

Ertékzsde. Az üzlet a lefolyt héten szűk keretben mozgott, már a hét elején lanyhuló irányzatot tanusított. Később a kedvezőtlen külföldi tözsdék által befolyásolva még inkább csökkentek az árfolyamok. Lanyhuló befolyást gyakorolt tözsdékre is a londoni és berlini kamatláb felmelés és a hazánkban történt kolera-esetek és az általános gazdasági helyzet.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása az Erdélyi Gazda részére.)

Az őszi vetésre való magvaknak, mint őszi búk-könynek, őszi borsónak, mustárnak, szent János és bokros rozsnek, tarlórepanak és pohánkának tartós jó kereslete van, Baltaczimot illetve a termelői megmaradnak magas követeléseiknél és így a forgalom csekély volt.

Az árjegyzések nyers áruért 100 kilonként értendők:

Vörös lóhere névleg 60-65 frt. Luczerna, középminőségű névleg 40-42 frt. Luczerna jobb névleg 45-48 frt. Baltaczim 13-14 1/2 frt. Káposztarepcze 15-15 1/2 frt.

Kolozsvár, 1893. augusztus 10. ről. Tiszta buza 6 frt — kr 7 frt — kr. Rozs 5 frt — kr 5 frt 20 kr. Török-buza 4 frt 50 kr 4 frt 60 kr. Zab 6 frt 20 kr 6 frt 40 kr. Széna 2 frt 50 kr. Alomszalma 1 frt 40 kr Méter-mázsánként. Fa kemény nem usztatott 3 frt. (Köbméter.)

Állatvásárok.

Sertésvásári-jelentés az „Erdélyi Gazda” részére. Budapest-Kőbánya, 1893. aug. 11-én. Az üzlet élénk volt.

Heti átlagárak: magyar válogatott áru 320-380 klg. nehéz — 45 kr. 280-300 klg. nehéz 45 1/2-46 kr. Öreg 300 klg. tuli 42-43 kr. vidéki sertés 44 1/2-48 kr. Szerb 43-45 kr román — kr. tiszta klg. páronként 45 klg. élotsuly levonás és 4% engedmény szokásos.

Eleségárak: Tengeri frt 5.30, árpa frt 6.60 Kőbányán átvéve.

Kimutatás!

Debreczen sz. kir. városban az 1893-ik év augusztus 7-8-án tartott heti vásárról.

Sertés felhajtattott 3200 drb., eladatott 1362 drb.

Árak: 6 hónaptól 1 évig sovány párja 15 frittól 25 frittig, 1 évestől 1 1/2 évig sovány párja 25 frittól 35 frittig, 1 1/2 évestől 2 évig sovány párja 35 frittól 45 frittig, öreg sovány párja 45 frittól 60 frittig, kövér kilója 40 krtól 43 krtig.

Üzlet lanya ha, 16 felhajtattott 560 drb., eladatott 305 drb., szarvasmarha felhajtattott 507 drb., eladatott 258 drb. Árak a régiiek. Üzlet lanya ha.

Erdélyi piaci árak.

(Árak krajczárookban)

Table with 8 columns: A piaci cikkek, Mérték, Gy. Fehérvár, Kézdi-Vásárhely, Maros-Vásárhely, Medgyes, Nagy-Ényed, Nagy-Szeben, Segesvár. Rows include Tiszta buza, Elegy buza, Rozs, Árpa, Zab, Törökbuza, Széna, Alomszalma, Tüzifa, Marhabus, Augustus.

Table with 2 main sections for 'A piaci cikkek' and 'A piaci cikkek'. Columns include Mérték, Szász-Szent-György, Szamosújvár, Szász-Régen, Szászváros, Székely-Udvahely, Sz. Somlyó, Torda. Rows include Tiszta buza, Elegy buza, Rozs, Árpa, Zab, Törökbuza, Széna, Alomszalma, Tüzifa, Marhabus, Augustus.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Szenterzsébeti Szakáts Péter.

Főmunkatárs: Nagy Kálmán.

HIRDETÉSEK.

Javított szerkezetű

szab. Ásványi-féle

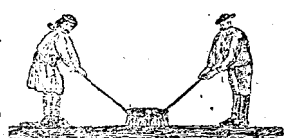
A RANKA-IRTÓ ESZKÖZ.

Kapható

Budapesten Kolozsvárt

Lipót-körut 30.

Detrich Gyula gépgyárossal.

Kiss Ernő

vaskereskedőnél.

Ara 18 forint.

(11-x)

Advertisement for a public auction. Text: 'A kolozsvári m. kir. állami gulya telepen augusztus 23-án délelőtt 9 órakor kezdődő árverésen eladásra kerül: Egy bika, 12 tehén, 8 üsző. — 11 ökör és javított sertések. Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál az Intézőség. (1-3)'

Az első szegedi cs. és kir. szabadalmazott
Műtrágyagyár Részvénytársaság

ajánlja a nagy érd. gazda közönség figyelmébe saját gyártmányu és szavatolt növényi-tápanyag tartalmu

phosphor
 nitrogén
 kali

műtrágyáit

nemkülönben szabadalmát képező

különlegességeit

mindennemű gazdasági növényekre.

(5-10)

Árjegyzéket és a műtrágyák alkalmazására vonatkozó
 vezérfonalat bárkinek készséggel küld

az igazgatóság.

LEGJOBB MINŐSÉGŰ

tarlórépa magot, őszi borsót,
 mustárt és biborherét

ajánl

MAUTHNER ÖDÖN

magkereskedése

BUDAPESTEN,

Andrássy-ut 23. sz.

6 (38-52)

Szabadalmazott új találmányu
 kettős működésű

VIKTORIA

termény rosta

mely a bpesti m. k. József műegyetem gép-
 kisérleti állomásán ujabban rendezett nyilvános
 próba alkalmával ajánlati bírálattal lett kitün-
 tetve, mely

Zajtalan könnyű járással tisztít, választ és osz-
 tályoz ugy durva garmadát, valamint egyéb terményt
 és fű magvakat 60 frtól 130 frtig 8 nagyságban gyár-
 tatik. — Tizenöt kiállítási első rangu érmekkel lett
 kitüntetve. — Mintegy 500 drb. van már forgalomba.

Árjegyzék és bizonylatokkal szolgál bérmentve

LESZIH MIKSA

gazdasági gépgyára és gépraktára Miskolczon. (6-10)